

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
"Средняя общеобразовательная школа с. Брут"
Правобережного района Республики Северная Осетия - Алания**

РАССМОТРЕНО

зам. директора по УВР

 Ривоненко Н.У.
31 августа 2023 г.

Тибилова Ж.Ш.

№ 74 от «01» 09 2023 г

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родной (осетинский) язык»
для 7 класса основного общего образования
на 2023- 2024 учебный год

Составитель: Дзагоева Маргарита Тамерлановна
Учитель осетинского языка и литературы

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по родному (осетинскому) языку для 7 класса

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Рабочая программа по осетинскому языку для 7 класса составлена с использованием материалов Федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования (ФГОС: основное общее образование// ФГОС. М.: Просвещение, 2008) и образовательной программы по осетинскому языку для 1-11 классов / Составители: Л.Г. Дзампаева, Ф.К. Дзасохова, З.Б. Дзодикова, Л.Х. Кокаева, И.Н. Колиева, А.Ф. Кудзоева, М.Л. Моураова, Л.Р. Пухаева, Л.Д. Саламова, Р.Г. Цопанова. – Владикавказ: издательство «СЕМ», 2014. – 76 с., утвержденной Министерством образования и науки Республики Северная Осетия-Алания в 2012 г. с учётом целей и задач ООП школы. Программа ориентирована на учебное пособие по осетинскому языку: Дзодзикова З.Б., Пухова Л.Р. Осетинский язык 5 класс, «СЕМ», Владикавказ, 2013.

Рабочая программа по осетинскому языку представляет собой целостный документ, включающий четыре раздела: пояснительную записку; учебно-тематический план; календарно-тематическое планирование по учебному предмету; перечень учебно-методического обеспечения.

Рабочая программа учебного предмета «Осетинский язык» в 7 классе составлена на основе следующих нормативно-правовых документов:

Закон РФ «Об образовании в Российской Федерации» от 29. 12. 2012 № 273-ФЗ. Закон Республики Северная Осетия-Алания «Об образовании в Республике Северная Осетия-Алания» от 7 июля 2015 г. № 26-РЗ.

Федеральный государственный образовательный стандарт основного общего образования (Приказ Министерства образования и науки РФ от 17 декабря 2010 г. № 1897 "Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования").

Приказ Министерства образования и науки РФ от 04.10.2010 № 986 «Об утверждении федеральных требований к образовательным учреждениям в части минимальной оснащенности учебного процесса и оборудования учебных помещений".

Инструктивно-методическое письмо «О формировании учебных планов образовательных организаций Республики Северная Осетия-Алания, реализующих основные общеобразовательные программы, на 2017/18 учебный год»,

предусматривает обязательное изучение родного языка и литературы в 7 классе; родной язык – 51 час (из расчета 1,5 раз в неделю). Срок реализации программы – 1 год.

Цели и задачи учебного предмета

Воспитание духовно богатой, нравственно ориентированной личности с развитым чувством самосознания и общероссийского гражданского сознания, человека, любящего свою родину, родной край, знающего и уважающего родной язык, сознательно относящегося к нему как явлению культуры, осмысляющего родной язык как основное средство общения, средство получения знаний в разных сферах человеческой деятельности, средство освоения морально-этических норм, принятых в обществе.

Овладение системной знаний, языковыми и речевыми умениями и навыками, развитие готовности способности к речевому взаимодействию и взаимопониманию, потребности в речевом самосовершенствовании, а также важнейшими общеучебными умениями и универсальными учебными действиями; формирование навыков самостоятельной учебной деятельности, самообразования.

Приобретение знаний об устройстве языковой системы и закономерностях ее функционирования, развитие способности опознавать, анализировать, сопоставлять, классифицировать и оценивать языковые факты, обогащение активного и потенциального словарного запаса, расширение объема используемых в речи грамматических средств, совершенствование орфографической и пунктуационной грамотности, развитие умения стилистически корректного использования лексики и фразеологии осетинского языка.

Развитие интеллектуальных и творческих способностей обучающихся, их речевой культуры, овладение правилами использования родного языка в разных ситуациях общения, нормами речевого этикета, воспитание стремления к речевому самосовершенствованию, осознание эстетической ценности родного языка.

Совершенствование коммуникативных способностей, формирование готовности к сотрудничеству, созидательной деятельности, умений вести диалог, искать и находить содержательные компромиссы.

Общая характеристика предмета

Осетинский язык – один из иранских языков, представитель их восточной группы, родственный мёртвым скифскому, сарматскому, масагетскому и т. д. языкам, он является частью духовной культуры осетинского народа, средством приобщения к богатствам осетинской культуры и литературы.

Согласно Конституции РСО-Алания, осетинский язык, равно как и русский, является государственным языком республики Северная Осетия- Алания, средством общения и консолидации осетинского народа.

Владение родным языком, умение общаться, добиваться успеха в процессе коммуникации являются теми характеристиками личности, которые во многом определяют достижения человека практически во всех областях жизни, способствуют его социальной адаптации к изменяющимся условиям современного мира.

Осетинский язык является формой хранения и передачи сокровищ, накопившихся в процессе деятельности осетинского народа на протяжении всей его истории.

Предмет «Родной (осетинский) язык» имеет огромное образовательное и воспитательное значение, кроме развития навыков и умений в различных видах речевой деятельности он предполагает изучение истории и культуры осетинского народа.

Как средство познания действительности родной (осетинский) язык обеспечивает развитие интеллектуальных и творческих способностей ребенка, развивает его абстрактное мышление, память и воображение, формирует навыки самостоятельной учебной деятельности, самообразования и самореализации личности.

Рабочая программа создает условия для реализации деятельностного подхода к изучению родного языка в школе. Содержание обучения родному языку отобрано и структурировано на основе компетентного подхода.

Преподавание ведется по учебному пособию: Колиева И.Н. Осетинский язык 7 класс, «СЕМ», Владикавказ, 2014

Основные результаты образования

Результатом освоения программы являются предметные знания и умения, метапредметные и личностные универсальные учебные действия, которые представлены в обобщенном виде:

Предметные знания:

1. Иметь представление об основных функциях языка, о роли родного (осетинского) языка как национального языка осетинского народа, как государственного языка Республики Северная Осетия-Алания, о роли родного языка в жизни человека и общества.
2. Понимать место родного языка в системе гуманитарных наук и его роли в образовании в целом.
3. Усвоение основ научных знаний о родном языке; понимание взаимосвязи его уровней и единиц.
4. Освоение базовых понятий родного (осетинского) языка: осетинский язык и ее основные разделы.
5. Овладеть основными стилистическими ресурсами лексики и фразеологии осетинского языка, основными нормами осетинского литературного языка, нормами речевого этикета; использование их в речевой практике при создании устных и письменных высказываний.
6. Распознавание и анализ основных единиц языка, грамматических категорий языка, уместное употребление языковых единиц адекватно ситуации речевого общения.

7. Проведение различных видов анализа слова, синтаксического анализа словосочетания и предложения, многоаспектного анализа с точки зрения его основных признаков и структуры, принадлежности к определенным функциональным разновидностям языка, особенностей языкового оформления, использование выразительных средств языка.
8. Понимание коммуникативно-эстетических возможностей лексической и грамматической синонимии и использование их в собственной речевой практике.
9. Осознание эстетической функции родного (осетинского) языка.

Предметные умения:

1. Уметь опознавать и анализировать основные единицы языка, грамматические категории языка, а также языковые явления и факты, допускающие неоднозначную интерпретацию.
2. Уметь употреблять языковые единицы адекватно ситуации речевого общения.
3. Уметь выполнять различные виды анализа слова, синтаксического анализа словосочетания и предложения, многоаспектного анализа текста с точки зрения его основных признаков и структуры.
4. Уметь использовать нормы речевого этикета в своей речевой практике при создании устных и письменных высказываний на родном (осетинском) языке.
5. Уметь использовать выразительные средства языка.
6. Уметь оценивать эстетическую сторону речевого высказывания при анализе текстов художественной литературы.

Метапредметные УУД:

Познавательные:

- владение всеми видами речевой деятельности;
- понимание информации, владение разными видами чтения;
- соблюдение в практике речевого общения основных орфоэпических, лексических, грамматических, стилистических норм современного литературного языка;
- соблюдение основных правил орфографии и пунктуации в процессе письменного общения;
- адекватно понимать основную и дополнительную информацию текста, воспринятого на слух;
- способность извлекать информацию из различных источников;
- осуществлять расширенный поиск информации с использованием ресурсов библиотек и Интернета;
- овладение приемами отбора и систематизации материала;
- пользоваться словарями, справочниками.

Коммуникативные:

- формулировать собственное мнение и позицию, аргументировать её и координировать с позициями партнёров в совместной деятельности;
- устанавливать и сравнивать разные точки зрения, прежде чем принимать решения и делать выбор;
- высказывать и обосновывать свою точку зрения;
- работать в группе – устанавливать рабочие отношения, эффективно сотрудничать и способствовать продуктивной кооперации;
- умение создавать устные и письменные тексты разных типов;
- умение воспроизводить прослушанный или прочитанный текст с разной степенью развернутости;
- способность правильно и свободно излагать свои мысли в устной и письменной форме;
- выступать перед аудиторией сверстников с сообщениями;
- оценивать и редактировать устное и письменное речевое высказывание;
- договариваться и приходить к общему решению в совместной деятельности, в том числе в ситуации столкновения интересов;
- взаимодействие с окружающими людьми в процессе речевого общения;
- овладение национально-культурными нормами речевого поведения в различных ситуациях формального и неформального межличностного и межкультурного общения.

Регулятивные:

- способность определять цели предстоящей учебной деятельности, последовательность действий, оценивать достигнутые результаты;
- применение приобретенных знаний, умений и навыков в повседневной жизни;
- выделять альтернативные способы достижения цели и выбирать наиболее эффективный способ;
- принимать решение в проблемной ситуации.

Личностные УУД:

1. Понимание родного (осетинского) языка как одной из основных национально-культурных ценностей осетинского народа, определяющей роли родного языка в развитии интеллектуальных, творческих способностей и моральных качеств личности, его значения в процессе получения школьного образования;
2. Осознание эстетической ценности родного (осетинского) языка; уважительное отношение к нему, гордость за него; стремление к речевому самосовершенствованию;
3. Достаточный объем словарного запаса и усвоенных грамматических средств для свободного выражения мыслей и чувств в процессе речевого общения; способность к самооценке на основе наблюдения за собственной речью.

Учебный процесс в соответствии с целями и планируемыми результатами строится на системно-деятельностной основе.

Основными методами и технологиями обучения являются: объяснительно-иллюстративный (демонстрации таблиц, схем, иллюстрации картин, просмотр и работа с учебными презентациями), позволяющие активизировать наглядно-образное мышление; метод проблемного изложения, который способствует развитию самостоятельности мышления, исследовательских умений, творческих способностей учащихся; частично-поисковый, исследовательский, информационно-коммуникативный, здоровьесберегающий.

Основные формы организации учебно-познавательной деятельности

Основными формами организации учебно-познавательной деятельности учащихся на уроке являются учебный диалог, индивидуальная, парная и групповая работа.

Программа предусматривает организацию уроков изучения нового материала, эвристическая беседа; практические занятия (уроки обычно посвящены отработке умений и навыков); уроки проверки и оценки знаний (контрольные диктанты, изложения, сочинения, тесты т.п.); комбинированные уроки.

Технологии, используемые в обучении: технологии развивающего обучения, обучение в сотрудничестве, проблемного обучения, развития исследовательских навыков, информационно-коммуникационные, здоровьесбережения и т. д.

Форма организации образовательного процесса: классно-урочная система.

Основными формами и видами контроля знаний, умений и навыков являются: входной контроль; текущий – в форме устного, фронтального опроса, контрольных, словарных диктантов, предупредительных, объяснительных, выборочных, графических, творческих, свободных («Проверяю себя») диктантов с грамматическими заданиями тестов, проверочных работ, комплексного анализа текстов; итоговый – итоговый контрольный диктант, словарный диктант, комплексный анализ текста, промежуточная аттестация по итогам полугодия и года.

Содержание тем учебного предмета «Родной язык» в 7 классе (7-ае кълас. Къуыри –1,5 сах., æдæппæт – 51 сах.)

Зындгонда æймæгты хъуыдытæ ирон æвзаджыты ххæй (1 сах.)

5–6-æм кълæсты рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууынкæнын (4 сах.)

Цæвд дзырдтæ æмæ дзырдты къордтыл. Ирон æвзаджы лексикайы сæйраг фæлтæртæ. Ныхасы стили тæ æмæ хуызтæ.

Морфологи. Мивдисæг (16 сах.) Мивдисæджыты ххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууынкæнын. Цæугæ æмæ æдзæугæ мивдисджытæ.

Мивдисджытыбындуртæ. Хъæлæсонтææмæмхъæлæсонтыивынадивгъуыдафоныбындуры(æ – а, у – ы, д – с, т – с, нд – с, нт – с, ндз – гъ, дз – гъ) æмæсæрастфыссынад. Мивдисæджыздæхæнтæ (æргомон, бæллиццаг, фæдзæхстон, бадзырдон). Сæ нысаниуджытæ.

Мивдисæджыифтындзæгбадзырдонздæхæны (суинагафоны) æмæбæллиццагздæхæны (нырыккон, ивгъуыдæмæсуинагафонты). Мивдисджытыдзырдарæзт.

Мивдисæджывазыгджынформætæ. Мивдисæджыæнæцæсгомонформætææмææнæцæсгомонмивдисджытæ.

Мивдисæджысинтаксисонхæстæ.

Мивдисджытырастфыссынад.

Миногми (4 сах.)

Миногмикуыдмивдисæджысæрмагондæнæивгæформæ; йæиумæйагнысаниуæг, йæарæзт(-æг-, -гæ-, -д-, -т-, -ст-, -ад-, -ыд-, -инаг-),йæморфологионæууæлтææмæсинтаксисонхæстæ.

Миногмитыафонтæ.

Миногмитырахызтномдартææмæминогонтæм. Вазыгджынминогмитырастфыссынад.

Фæрссагми (4 сах.) Фæрссагмикуыдмивдисæджысæрмагондæнæивгæформæ; йæиумæйагнысаниуæг, йæморфологионæууæлтæ, йæарæзт(-гæ-, -гæйæ-; кæсгæ-кæсын)æмæсинтаксисонхæстæ.

Æххæстæмææнæххæстхуызыфæрссагмитææмæсæарæзт.

Фæрссагмионздæхт. Къæдзыгæвæрыныæгъдæуттæхицæнфæрссагмитææмæфæрссагмионздæхтыти мæ.

Фæрссагмитырастфыссынад.

Фæрсдзырд (6 сах.)

Фæрсдзырдкуыдсæрмагондныхасы хай: йæнысаниуæг, грамматиконæууæлтæ, йæарæзтæмæсинтаксисонхæстæ.

Фæрсдзырдтыдихсæамындмæгæсгæ.

Фæрсдзырдтыбæрцбарæнтæ.

Фæрсдзырдтырастфыссынад.

Æххуысгæнæгныхасыхæйттæ

Фæсæвæрд (4 сах.) Æххуысгæнæгныхасыхæйттæзæрдылæрлæууынкæнын. Фæсæвæрдкуыдæххуысгæнæгныхасы хай.

Фæсæвæрдтынысаниуæг. Фæсæвæрдтыбастдзинад, сæразæйцыдзырдтæвæййы, уыдонимæ. Фæсæвæрдтыравзæрд.

Фæсæвæрдтырастфыссынад.

Разæвæрд (1сах.) Разæвæрдкуыдæххуысгæнæгныхасы хай. Разæвæрдтынысаниуæг. Разæвæрдтыбастдзинад, сæфæстæцыдзырдтæвæййы, уыдонимæ. Разæвæрдтырастфыссынад.

Бæттæг(4сах.)

Бæттæгкуыдæххуысгæнæгныхасы хай. Бæттæгтынысаниуæг. Хуымæтæгæмæвазыгджынбæттæгтæ.

Вазыгджынбæттæгтырастфыссынад. Бабæттæгбастдзинадыбæттæгтæхуымæтæгæмæбабæттæгвазыгджынхъуыдыйæд ты.

Домгæбастдзинадыбæттæгтæдомгæвазыгджынхъуыдыйæды.

Хайыг (3сах.)

Хайыгкуыдæххуысгæнæгныхасы хай. Хайыгтынысаниуæг. Сæграмматиконминиуджытææмæсарæзт. Хайыгтыдихсæамындмæгæсгæ. Хайыгтырастфыссынад.

Æвастхъæр (1сах.)

Æвастхъæркуыдæххуысгæнæгныхасы хай. Æвастхъæртынысаниуæг. Æвастхъæртыарæзт. Æвастхъæртырастфыссынад. Къæдзыгæмæхъæрынысанæвастхъæртимæ.

7-æм къласырацыдæрмæгзæрдылæрлæууынкæнын (3сах.)

Требования к уровню подготовки учащихся (Домæнтæахуырдауытæтæдзинадмæ)

II. Коммуникативон арæхстдзинадтæ

Ныхасмæхъусынаемæйææмбарын

Текстæнсæргондæвзарын.

Рагагъоммæсæргондмæ, лæвæрддзырдтæмкæнæнывтæмгæсгæ тексты мидисбæрæгкæнын.

Наукон- ахуырадонæмæаивадонтекстмæхъусын, йæмидисынаембарын.

Текстæйсæйрагæмæуæлæмхасæнхъусынгæнинагтææвзарын.

Текст мидисджынхæйттылдихкæнынаемæ сын сæргæндтææвзарын.

Тексты сæйрагхъуыдыиртасын.

Тексты мидисимæбастфæрстытæндзуæппытæдæттын. Т

ексты стиль æмæныхасыхуызбæрæгкæнын.

Тексты арæзт (композици) бæрæгкæнын.

Дзурын. Диалогон нихас

Диалогты, полилогтыархайын: нихасытемæрæзынкæнын, иукæнæиннахъуыдыдарддæрхæццакæнын,

дзуаппæххæсткæнын, кæрæдзийыхъуыдытæнаргъдæттын, алыхуызонæнкъарæнтææвдисын,

хъæугæинформацифехъусынытыххæйфæрстытæрастдæттын. Этикетонныхæстæйпайдакæнын. Беседæйы (дискуссийы) архайын.

Дзурын. Монологонныхас Монологи алы хуызтæаразын: æрдзы, цыртдæвæны, æддагбакастыæрфыст, характеристика-æрфыст, хъайтарыцардæрфыст, монолог-радзырд æ. æнд. Монолог аразгæйæ, информацилогиконæгъдауæйрастæвдисын, хи цæстæнгасæргомкæнын. Информацифæбæлвырддæркæнын, исты ног фактææфтаугæйæ.

Цыбырхъусынгæнинагтæаразынрацыдæрмæгмæгæсгæ. Тексты мидисцыбырæйдзурын, текст кæнæпъланыл

(лавардкæнæхиæрхъуыдыгонд) æнцойгæнгæйæ, кæнæнæуымæй. Æхсæнадон-политиконфарстыфæдылдзурын. Тексты мидисмæ, архайджитæм хи цæстæнгасæвдисын

Кæсын

Кæсгæйæ, тексты сæйрагхъуыдыбæрæгкæнынæмæйæтекстæйистдæнцæгтæйфидаркæнын. Текст мидисджынхæйттылдихкæнынæмæ сын сæргæндтææвзарын. Фæрстытæн тексты дзуæппытæарын. Хъæлæсыуагæйрастамоныхъуыдыйæдтыхуызтæзæгъдынысанмææмæсæэмо ционалонæууæлтæмгæсгæ. Лавæрдхъуыдыйæдтымидис тексты æрмæгмæгæсгææргомкæнын. Тексты зонгæмææнæзонгæинформацихицæнкæнын.

Фыссын

Хъуыдыйæдты алы хуызтæаразынæмææмбарынкæнын. Тексты пъланфæрстытæйкæнæтаурæгъонхъуыдыйæдтæйаразын. Доклад, газетмæцыбыруацхъуыдбæлвырдтемæйылфыссын. Сочиненифысгæйæ, пайдакæнынныхасы алы хуызтæй: æрфыст, тæрхæттææмæтаурæгъæй. Аивадонуацмысыархайæгæнхарактеристикадæттын. Æрдзы, нывы, цыртдзæвæныæрфысткæнын. Текстæн конспект аразын. Æмбалмæфыссын. Арфæйыфыстæгфыссын.

III. Сæйрагдомæнтæ 7-æм

къласыскъоладзаутызонындзинæдтææмæарæхстдзинæдтæм

Скъоладзаутæхъуамæ зоной:

- 7-æм къласыæвзагæйцытемæтæсахуыркодтой, уыдонæнсæсæйрагдæртыраиртæстытæ;
- мивдисæджыздæхæнтææмæафонтæ;
- миногмиæмæфæрссагми, сæарæзт;
- фæрссагмионздæхт;
- фæрсдзырдынысаниуæгæмæграмматиконæууæлтæ;
- æххуысгæнæгныхасыхæйтты лексикон-грамматиконбæрæггæнæнтæ;
- разæвæрдтææмæ се 'мхуызонразæфтуантæ;
- бабæтгææмæдомгæбастдзинадыбæттæгтæ, сæхæстæ;
- синонимонбæттæгтæ;
- æмхуызондзырдтæйзагъдныхасыхæйттæкæрæдзийæиртасын;
- алыхуызонныхасыхæйттимæбастцавдыæгъдæуттæ;
- иронæмæдыгурондиалекттыиуæй-иу лексикон- грамматиконхицæндзинæдтæ.

Скъоладзаутæхъуамæарæхсой:

- дзырдтыорфограммаэтыхуызтаэамонынэмаэрасткэнынмэ;
- аргъгэнаэн-эенкъараэнджын, фэлгонцджындзырдтэй тексты стиль эмаэжанрмаэгэсгэпайдакэнынмэ;
- иусэйрагуэнг (зэгъинаг) кэмвэййы, ахэмхуымэтэгхъуыдыйэдты
- мивдисэджыэнаэцэсгомонформэтэмаээнаэцэсгомонмивдисджытэйпайда кэнынмэ;
- миногминомдарэмаэминогонэйиртасынмэ;
- фэрссагмиэмаэфэрссагмионздэхтитимэхъуыдыйэдтэаразынмэ;
- хъуыдыйадфэрссагмионздэхтимэсинонимондомгэвазыгджынхъуыдыйадэй ивынмэ;
- фэсэвардтэ, хайыгтээмаэбэттэгтэ се 'мхуызон (омонимон) ныхасыхэйттэйхицэнкэнынмэ;
- хъуыдыйэдтэхайыгтимэрасткэсынмэ;
- синонимонбэттэгтэкаэрэдзийэивынмэ;
- диалогтэ, полилогтыархайынмэ; этикетонныхасэйпайдакэнынмэ;
- монолodge алы хуызтэаразынмэ;
- текст аразынмэ, йэиу хай кэнаэ текст энаэхъэнаэй хи ныхэстэйдзурынмэ; – диктант, изложени, сочиненифыссынмэ, адэймаджыбакасты, аердзыэрфысткэнынмэ; фыстэг, тексты конспект, газетмэуацхъуыд, арфэйыгэххэтт, автобиографи, хъайтарыхарактеристикафыссынмэ;
- ныхасыхэйттэсинтаксисонхэстэбэрэгкэнынмэ;
- фонетикон, дзырдарэзтон, лексикон, морфологион, синтаксисонэвзэрсткэнынмэ.

№	ны-мæц	Урочы темæ	сах	Урочы хуыз	Ахуыры фæстиуджытæ (ФПАС-мæ гæсгæ)			Ахуырадон архæйдтытæ
					Предметон	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Удгоймагон	
1.	6.09	Æвзаг æмæ ныхасы тыххæй зонындзинæдтæ. Зындгонд адæмы хъуыдытæ ирон æвзаджы тыххай Текст. Тексты æмбарынад	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын мадæлон æвзаджы ахадзындзинадыл адæймаджы царды, ныхас æмæ æвзаджы хицæндзинæдты л.,	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадæлон æвзаджы ахадзындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ (сочинени-хæдзармæ куыст)
2	13.09 20.09	6-æм кълæсы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	2					
3	27.09	Диктант грамматикон хæсимæ	1	Зонындзинæдтæ бæрæггæнæны урок		Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхъæддзинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Орфографион фæлтæрæнтæ, тексты орфографион анализ

						аразгæйæ æвзаджы æгъдæуттæм æмбаргæйæ хъус дарын		
<i>Морфологи (56 с.)</i>								
4.	4.10	Мивдисæг. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын. Цæугææмæадзæугæ мивдисджытæ.	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын Ног æрмæг амонаны урок		Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрма гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыгы фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонаен: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Хибарæй кусымæ, хибарæй зониндзинаedtæ исынмæ тырнын	Зонын мивдисæджы грамматикон æууæлтæ.
5.	11.10	Мивдисæджы бындуртæ	1	Ног æрмæг амонаны урок	Мивдисджыты ифтынздæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрма гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыгы фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонаен: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Хъæләсонтææмæ æмхъæләсонты ивынад ивгъуыд афоны бындыры (æ-а, у-ы, д-с, т-с, нд-с, нт-с, ндз-гъ, дз-гъ) æмæ сæ растфыссынад.	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
6.	18.10	Мивдисджыты здæхæнтæ. Сæ нысаниуджытæ. Æргомон здæхæн.	1 1	Ног æрмæг амонаны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: комкоммæ ныхас аразын, нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаrazyн зонын; хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл	Фыдыбæстæ æмæ маделон æвзаgmæ уарзондзинад гуырын кæнын	Мивдисæджы здæхæнтæ (æргомон, бæлиццаг, бадзырдон, фæдзæхстон)

						æрлæууын кæнын		
7.	25.10	.Мивдисджыты здæхæнтæ. Бæлиццаг здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон ныхан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормæтæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
8.	8.11	Мивдисджыты здæхæнтæ. Бадзырдон здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон ныхан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормæтæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
9.	15.11	Мивдисджыты здæхæнтæ. Фæдзæхстон здæхæн.		Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: искæй ныхасмæхъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы ныхан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
10.	22.11	Мивдисæг «вæййын», йæ ифтындзæг. Мивдисджыты растфыссынад.	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл куысты элементти	Бацамонын мивдисæджы ифтындзæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Мивдисæджы

				мæ		сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.		дзырдарæзт.
11.	29.11	Нывæцæн «Фæззæг Ирыстоны»	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын текстæ темæ куыд бæрæггонд цæуы, ууыл; фæцалх кæнын текстæ темæ æргом кæнын	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæстæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындынад рæзын кæнын	Текстимæ куыст: текстæ анализ, текст рацаразыныл куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты текстæ аразын;
12.	6.12	Контролон куыст.	1	Зонындзин æдтæ бæрæггæн æны урок.	Бакусын мивдисæджы растфыссынады л.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæстæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Орфографион норматæй пайда кæнынмæ тырнындынад гуырын кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынæдтæй ныхасы мидæг пайда кæнын
13.	13.12	Мивдисæджы æнæцæсгомон форматæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын мивдисæджы растфыссынады л.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæстæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын,	Маделон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындынад гуырын кæнын	Синтаксисон æвзаерстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддынад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон

					кæнын.	хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: æвзæджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		куыстытæ.
14.	20.12	Мивдисæджы растфыссынад	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, бакусын мивдисæджы растфыссынады л	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæстæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, дидактик он хъæзтытæ
15.	27.12	Рацыд æрмæгыл афæлгæст.	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	Коммуникативон: ахуыргæнаг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындзинадыл куыст	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
16.	12.01	Миногми. Ивгъуыд афоны миногмитæ	5 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын миногми куыд мивдисæджы сæрмагонд æнæивгæ формæ.	Коммуникативон: ахуыргæнаг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын	Мадаелон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

						зонын Базонаен: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын		
17.	15.01	Суинаг афоны миногмитæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын суинаг афоны миногмитæ.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ; мадæлон æвзæджы аивгæнæн мадзæлттæй пайда кæнгæйæ, монологон ныхас аразын. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
18.	19.01	Миногмиты растфыссынад	1	Растфыссы надыл куыны урок	Бакусын миногмиты растфыссынады л.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
19.	22.01	Фæрссагми. Фæрссагми мивдисæгæй арæзт сæрмагонд æнæивгæ	4 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрссагми куыд мивдисæджы сæрмагонд	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.

		формæ.			æнæивгæ формæ.	рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
20.	26.01	Миногми æмæ фарссагми. Тест.	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Миногми æмæ фарссагмийы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхæддзинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы æгъдауттæм æмбаргæйæ хъус дарын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаæдтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
21.	29.01	Миногмиты арæзт æмæ раст фыссынад фæлхат кæнын	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бацамонын миногмиты арæзт æмæ растфыссынад	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ)логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
22.	2.02	Фæрсдзырд. Фæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай. Фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ гæсгæ	6 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынфæрс дзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай. Бацамонын фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ гæсгæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	. Сфæлдыстадон куыстытæ.
23.	5.02	Фæрдзырдты бæрцбарæнтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрдзырдты	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

					бæрцбарæнтæ	Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: Бацамонын фæрсдзырдты грамматикон æууæлтæ.	тырнын	
24.	9.02	Номдартæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынномд артæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст.
25.	12.02	Миногонтæй æмæ нымæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонминогон тæй æмæ нымæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Текстæн монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын	Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст.
26.	16.02	Номивжæджытæй арæзт фæрсдзырдтæ. Номивæгон фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамон номивджытæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

27.	19.02	Фæрсдзырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ Куыд равзарын хъæуы фæрсдзырд	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынфæрс дзырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ Бацамонын фæрдзырд æвзарыны фæтк	Коммуникативон: къорды кусын; хи æмæ искæй ныхас раст кæнын. Регулятивон: къорды ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
28.	26.02	<i>Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ.</i> <i>Фæсæвæрд.</i> Фæсæвæрд куыд æххуысгæнæн ныхасы хай. Фæсæвæрдты равзæрд.	3 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæсæвæрдты нысаниуæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæстæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты реффлекси; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
29.	1.03	Фæсæвæрдты растфыссынад. Куыд равзарын хъæуы фæсæвæрд	1	Комбинар он урок	Бацамонын фæсæвæрдты растфыссынад	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты реффлекси; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын

30.	4.03	<i>Разæвæрд. Фасавæрд. Тест</i>	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын разæвæрды нысаниуæг.	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
31.	11.03	<i>Бæттæг.</i> Бæттæг куыд æххуысгæнæг ныхасы хай.	4 1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын бæттæг куыд æххуысгæнæн ныхасы хай.	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. .Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
32.	15.03	Хуымæтæг æмæ вазыгджын бæттæгтæ. Вазыгджын бæттæгты растфыссынад.	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын хуымæтæг æмæ вазыгджын бæттæгтæ. Вазыгджын бæттæгты растфыссынад.	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. .Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинæдтæ исынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт

						рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
33.	18.03	Бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдты Домгæбастдзинады бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйады	1	Комбинар он урок	Бацамонын бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгдж ын хъуыдыйæдты Бацамонын домгæбастдзинад ы бæттæгтæ домгæвазыгджы н хъуыдыйады	Коммуникативон: фæрсты тæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдты	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын Дидактикон хъазт; дзырдбыдтæ æххæст кæнын; тексты анализ
34.	22.03	Контролон куыст	1	Зонындзин æдтæ фæлхатгæн æн урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддзинад	Текстæн пълан аразыныл куыст; пъланмæ гæсгæ текст хи ныхæстæй радзурын; хи текст фыссын
35	1.04 5.04	<i>Хайыг.</i> Хайыг. Куыд æххуысгæнæг ныхасы хай	1 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хайыг куыд æххуысгæнаг ныхасы хай.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынаен пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинадтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						Базонæн: хи архæйдтыты рефлeкси;хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
36.	8.04 12.04	Хайыгты дих сæ амындмæ гæсгæ	2	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хайыгты грамматикон миниуджытæ æмæ сæ арæзт.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлeкси;хи хъуыдытæ (зонындзинаæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
37.	15.04 19.04	Куыд равзарын хъæуы хайыг. Хайыг æмæ йæ растфыссынад.	1 1	Урок-хъазт	Бацамонын хайыг æвзарыны фæтк.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын, искæй хъуыдытæм хъусын, аргъ сын кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын. Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты'хсæн ахастытæ аразын	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Морфологион æвзæрстытæ; интернеты æрмæгимæ кусын
38.	22.04	<i>Æвастхъæр.</i> Æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын.	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаæдтæ исынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.

	26.04	Æвастхæрты нысаниуæг.	1		Æвастхæрты нысаниуæг.	Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
39.	29.04 3.05	Æвастхæрты арæзт. Æвастхæрты растфыссынад	1 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын æвастхæрты растфыссынады л.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
40.	6.05	Контролон диктант.	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт

						(зонындзинаэдтæ) логикон æгъдауæй равæрын		
41	13.05 17.05 20.05 24.05 27.05	Афæдзы дæргъы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын.	5					

Фиппаинæгтæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон уивдзинаэдтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, практикон куысты хуызтæ, УАА урочы, информацийон ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ. Хицæн скъолаты ирон æвзаг ахуыр кæнынæн алыхуызон сахæттæ лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ ахуыргæнæджы ивдзинаэдтæ бахæссын бахъæудзæн сахæтты нымæцмæ дæр.

2. Къæлиндарон-тематикон пъланмæ гæсгæ 7-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:
диктанттæ – 4
изложенитæ – 4
сочиненитæ – 2-3 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).

Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зонындзинаэдтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивдзинаэдтæ хæссын.